

عنوان مقاله:

انتقال آب بین حوضه ای و چالش های اقتصادی اجتماعی و امنیتی آن در استان خوزستان

محل انتشار:

دهمین سمینار بین المللی مهندسی رودخانه (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسنده:

منوچهر جوانمردی - استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز

خلاصه مقاله:

یکی از بزرگترین چالش های قرن حاضر آب است، که می تواند در آینده بسیار نزدیک منشا تحولات مثبت و منفی بسیاری در جهان باشد. امروزه همه اندیشمندان بر این باورند که کره زمین وارد دوره جدید بحرانی از حیات خود شده است. عدم تناسب نیازهای رو به تزاید انسان با امکانات و منابع زمین (خاصه منابع آب) معضل بزرگ بشر امروز است، که موجبات نگرانی اندیشمندان را برانگیخته است. و برای جهانیان ثابت شده است که حرکت جامعه بشری براساس توسعه پایدار، تنها راه تداوم حیات بر روی کره زمین است. کشور در سال های اخیر در کنار مشکلات کمبود آب، بارش ناچیز، توزیع نامناسب مکانی و زمانی بارش با خشکسالی نیز مواجه شده، که محدودیت های منابع آب از یک طرف و برداشت بی رویه و عدم مدیریت صحیح بهره برداری از منابع آب محدود از سوی دیگر در حال تضعیف شدن این منابع حیاتی است. موضوع و مسیله انتقال بین حوضه ای آب به همین دلیل در سال های اخیر مورد توجه برنامه ریزان و مدیران منابع آب کشور قرار گرفته است. در صدر این طرح ها، پروژه انتقال آب بین حوضه ای کارون به سبب واکنش های محلی و منطقه ای بیشتر از سایر طرح ها مورد توجه قرار گرفته است و از آنجا که طرح های انتقال آب بین حوضه ای مستقیماً مدیریت حوضه مبدا و مقصد را تحت تاثیر قرار می دهد، می تواند بهبود و یا تنزل شرایط اجتماعی - اقتصادی و زیست محیطی در هر یک از دو حوضه را به دنبال داشته باشد به منظور کاهش مخاطرات این پروژه ها، شناسایی جنبه ها و ابعاد مختلف طرح و تصمیم گیری بر اساس اطلاعات همه جانبه اجتناب ناپذیر است. فلسفه طرح های انتقال آب بین حوضه ای این است که فقط آب مازاد حوضه مبدا منتقل شود و در آن حقا به های فعلی و آینده و محیط زیست حوضه مبدا در نظر گرفته شده است. همچنین معیارهای یونسکو در جهت طرح های انتقال آب بین حوضه ای عبارت است از: 1- ناحیه مقصد بایستی، در صورت استفاده از منابع جایگزین تامین آب و تمامی اقدامات منطقی برای کاهش تقاضای آب، باز هم در تامین نیازهای فعلی و پیش بینی شده، کمبود جدی داشته باشد. 2- توسعه آبی حوضه مبدا نبایستی به سبب کمبود آب، با محدودیت چشمگیر روبه رو شود. اگر حوضه مقصد، زیان های وارده به حوضه مبدا را جبران کند، طرح انتقال ممکن است توجیه پذیر باشد. 3- ارزیابی جامع پیامد های زیست محیطی بایستی نشان دهد که سطح معقولی از قطعیت وجود دارد که طرح انتقال به شکل اساسی کیفیت زیست محیطی را در حوضه ی مبدا یا مقصد تخریب نمیکند. چنان چه هزینه های جبران خسارت زیست محیطی جبران شود، طرح انتقال ممکن است توجیه پذیر باشد. 4- ارزیابی جامع پیامد های اجتماعی، فرهنگی بایستی نشان دهد که سطح معقولی از قطعیت وجود دارد که طرح انتقال، سبب بروز اختلال اساسی اجتماعی، فرهنگی در حوضه مبدا یا مقصد نخواهد شد. با این حال چنان چه در طرح انتقال پرداخت غرامت برای جبران زیان های اجتماعی-فرهنگی فراهم شود، ممکن است توجیه پذیر باشد. 5- منافع خالص ناشی از اجرای طرح بایستی تقسیم شود.

کلمات کلیدی:

انتقال بین حوضه ای آب؛ کم آبی؛ چالش های اجتماعی و امنیتی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/677062>

